

حسابرسی در سطح بین الملل

پایداری حرفه حسابرسی در مالزی

گزیده‌ای از گزارش سالانه بررسی رویه انجمن حسابداران مالزی ۲۰۱۹-۲۰۲۰

زهرا نوری ✍

Peter Lim Thiam Kee ✍

مروری بر فرایند بازبینی رویه انجمن حسابداران مالزی

طی سالهای اخیر، تحولات چشمگیری در چشم‌انداز کسب‌وکار روی داده است و به‌منظور اطمینان بخشی بیشتر و محافظت از منافع عمومی، حسابرسی باید همگام با این تحولات پیش برود.

افزون بر این، ظهور بحران کووید ۱۹ (COVID-19) و اقدامهای بازدارنده بعدی دولت که در مارس ۲۰۲۰ آغاز شد، تأثیری منفی بر حرفه حسابرسی و قابلیت آن برای مطابقت با مقررات و استانداردها گذاشت. به این ترتیب، انجمن حسابداران مالزی (MIA) نیز مجبور به تغییر جهت شد، تا اطمینان پیدا کند که فرایند بازبینی رویه (Practice Review) همچنان به‌عنوان یک رکن مهم در انتظام بخشی انجمن حسابداران مالزی و توسعه حرفه حسابرسی عمل می‌کند.

در سال مورد بررسی، انجمن حسابداران مالزی همچنان بازبینی رویه را برای یک پایه بالاتر تنظیم کرد؛ همانطور که در گزارش اولیه سالانه بازبینی رویه انجمن برای سال ۲۰۱۹-۲۰۲۰ نشان داده شده است. معرفی چارچوب جدید بازبینی رویه در سال ۲۰۱۷، بنیادی قوی برای هدایت کار و اعمال اصلاحات در موسسات حسابرسی مربوط تحت نظارت انجمن ایجاد کرد.

حرفه حسابرسی در مالزی، می‌توانیم پایداری در حرفه حسابرسی را ارتقا دهیم. این امر به نوبه خود، اعتماد عمومی به حرفه را ضمانت و در عین حال از منافع عمومی محافظت می‌کند؛ همانطور که در قانون حسابداران ۱۹۶۷ و همراهی با هدف ساخت جوامع تعیین شده است.

بخش اول: مروری بر برنامه بازبینی رویه انجمن

حسابداران مالزی

مقدمه

به منظور حمایت از درستکاری، اعتماد و پاسخگویی در حرفه حسابرسی، اداره بازبینی رویه، مأموریت و رسالتی از سوی انجمن حسابداران مالزی دریافت کرد تا فعالیتهای نظارتی بر **مؤسسات حسابرسی (AFs)** عضو انجمن انجام دهد تا این اطمینان پیدا شود که شاغلان در حرفه حسابرسی، در هنگام انجام کار حسابرسی، به استانداردهای بین‌المللی حسابرسی، استانداردهای حرفه‌ای و الزامهای قانونی و مقرراتی پایبند هستند.

برنامه بازبینی رویه

• این برنامه براساس بخش ب ۲۵۰ قوانین انجمن حسابداران مالزی با عنوان اطمینان بخشی کیفیت و بازبینی رویه تدوین شده است. برنامه بازبینی رویه، فرایندی است که در آن استانداردها و رویه‌های حسابرسی اعضا ارزیابی می‌شود تا اطمینان پیدا شود که با استانداردهای حرفه‌ای، الزامهای قانونی و مقرراتی مطابقت دارند.

• از آنجایی که انجمن حسابداران مالزی یکی از اعضای **فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC)** است، برنامه بازبینی رویه یک الزام اجباری است که محتوای بیانیه **تعهدهای عضویت (SMOs)** به‌ویژه **بیانیه تعهد عضویت شماره ۱ (SMO1)** در مورد الزام به انجام بازبینی رویه مؤسسات عضو آن را تشکیل می‌دهد.

اهداف ۳ وجهی برنامه بازبینی رویه

• تایید تعهد اعضا به حفظ، به‌کارگیری و رعایت استانداردهای منتشرشده از سوی انجمن؛
• ایفای نقش نظارتی طبق قانون حسابداران ۱۹۶۷ و همچنین

براساس آخرین نتایج بازبینی رویه، بسیاری از شرکتها همچنان بهبود کیفیت حسابرسی و مدیریت عملکرد را گزارش کردند، در حالی که شرکتهایی که همچنان عملکرد ضعیفی داشتند، مشمول بررسیهای نظارتی بیشتر و ملزم به ارائه و اجرای برنامه‌های اقدام اصلاحی برای رفع نواقص خود شدند. در راستای ارتقای کیفیت و اعتماد نسبت به حرفه حسابرسی، فرایند بازبینی رویه انجمن حسابداران مالزی تاکید زیادی بر القای "منشور اخلاقی" دارد. حسابسان ارشد و راهبران حسابرسی باید مسئولیت حفظ اصول حرفه‌ای پاسخگویی، درستکاری، اعتماد و کسب اطمینان از رعایت مقررات، استانداردها و رویه‌های برتر در شرکت مربوط را برعهده گیرند. انجمن حسابداران مالزی برای تقویت بیشتر راهبری مناسب و رعایت آگاهانه ضوابط، بر قضاوت حرفه‌ای صحیح و استقلال دقیق حسابرس در اجرای حسابرسی تاکید می‌کند. ذینفعان مختلف برای اطمینان بخشی، به‌عنوان یک معرف برای اعتماد و ابزاری برای تصمیم‌گیری، به گزارش حسابرس تکیه می‌کنند.

بنابراین هرگونه نقض استانداردهای حرفه‌ای، آیین‌نامه‌های انجمن حسابداران مالزی و رهبری اخلاقی از جمله در زمینه‌های مربوط به استقلال، به‌عنوان یک تخلف جدی تلقی می‌شود که می‌تواند درجه ۴ در رتبه‌بندی، یعنی غیررضایت بخش را به خود اختصاص دهد. این گزارش افزون بر نتایج بازبینی رویه، بر شکاف انتظارهای حسابرسی و کمبود اعتماد، داستانهای موفقیت شاغلان در حرفه، نمونه‌ها و ریسک‌هایی که می‌تواند منجر به درجه ۴ در رتبه‌بندی شود و همچنین چشم‌انداز **مؤسسات حسابرسی کوچک و متوسط (SMPs)** و بررسی عملکرد در آینده تمرکز دارد.

از اعضای کمیته بازبینی رویه (PRC) به‌خاطر مشاوره و نظارت ارزشمندشان و همچنین از **اداره بازبینی رویه (PRD)** به‌خاطر سخت‌کوشی در فعالیت طی سال قدردانی می‌شود. همچنین از همه ذینفعان، به‌ویژه مراجع انتظام بخشی همکار، مؤسسات حسابرسی و کارشناسان حسابرسی به‌خاطر همکاری با انجمن حسابداران مالزی در راستای ارتقای کیفیت حسابرسی و اطمینان از ارتباط مستمر حرفه حسابرسی تشکر می‌شود. با همکاری یکدیگر در راستای تقویت ارتباط و اعتمادپذیری

شرکتهایی که همچنان

عملکرد ضعیفی داشتند

مشمول بررسیهای نظارتی

بیشتر و ملزم به ارائه و

اجرای برنامه‌های اقدام اصلاحی

برای رفع نواقص خود شدند

همسویی با برخی از آخرین تحولات بین‌المللی؛ و
• افزایش اعتماد جامعه کسب‌وکار به استاندارد کار حرفه‌ای
اعضای انجمن.

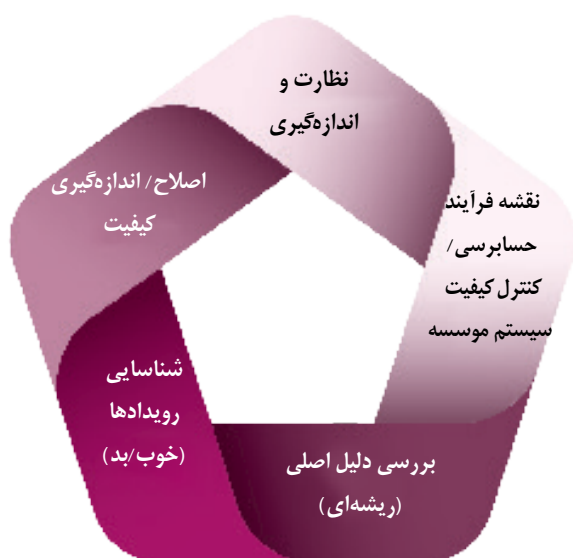
چارچوب بازبینی رویه

اداره بازبینی رویه، فعالیتهای نظارتی خود را مطابق با چارچوب بازبینی رویه خود انجام می‌دهد. استقرار چارچوب بازنگری شده فرایند بازبینی رویه در ژوئیه ۲۰۱۷ به‌عنوان یک نقطه عطف در زمینه نظارت و مقررات موسسات حسابرسی توسط انجمن بود. در آینده، این چارچوب مورد بررسی بیشتر قرار خواهد گرفت تا مناسب‌بودن و اثربخشی آن با توجه به چشم‌انداز در حال تحول کسب‌وکار ارزیابی شود. این ارزیابی در پایان سال سوم استقرار با در نظر گرفتن تغییرها در پیچیدگی کسب‌وکار و مدل‌های در حال تحول ارائه حسابرسی انجام خواهد شد.

برای اهداف سال مورد بازبینی، چارچوب فعلی براساس نتایج بازبینی نظارتی اخیر و ارائه برنامه‌های اقدام اصلاحی (RAP) از سوی نیروهای موسسات حسابرسی مربوط اثربخش محسوب شد، که جهت‌گیری روشن و اقدام‌هایی که باید در فرایند اصلاح انجام شود را مشخص می‌کند.

چالشها و فرصتها

به‌رغم پیشرفتهایی که در فرایند بازبینی رویه انجام شده است، هنوز چالشهایی در انتظام‌بخشی و توسعه حرفه حسابرسی وجود دارد که باید بر آن‌ها غلبه کرد. همچنین فرصتهایی برای ارتقای رویه و کیفیت حسابرسی وجود دارد که براساس یافته‌ها و توصیه‌های حاصل از بازبینی رویه هدایت می‌شوند. با تلاش در جهت رسیدگی به چالشها و فرصتها، می‌توان به اعتماد و پایداری بهتر حرفه حسابرسی دست یافت.

بخش دوم: چالشها و فرصتها

شکاف انتظارات در حرفه حسابرسی

یک چالش مهم، مربوط به شکاف انتظاراتی رایج در صنعت است.

اول، عموم مردم دانش محدودی از عملکرد و هدف حسابرسی دارند. برخی از استفاده‌کنندگان صورتهای مالی و افراد از عموم مردم براین باور هستند که وظیفه حسابرس این است که اطمینان کاملی از عاری بودن صورتهای مالی از تحریف یا به‌عبارتی ۱۰۰ درصد صحیح بودن آن‌ها ارائه دهد. برخی از مهمترین تفاوتها میان حسابرسان و گروه‌های استفاده‌کننده، به این موارد مربوط است که آیا حسابرس

اطمینان نسبت به دستاوردهای حسابرسی تحقق بخشید. برای رفع سوءبرداشت و پرکردن شکاف انتظارها، کیفیت حسابرسی و ایجاد اعتماد برای حفظ اعتبار حرفه و موسسه حسابرسی و حفظ مجوز حرفه حسابرسی برای حفاظت از منافع عمومی ضروری است.

ثبات کیفیت حسابرسی را می‌توان از طریق رعایت استانداردهای حرفه‌ای حسابرسی و حسابداری مرتبط و همچنین قوانین و مقررات موجود در هنگام انجام کار حسابرسی به‌دست آورد.

پایبندی به‌ویژه زمانی حیاتی است که عموم مردم و ذینفعان: • انتظارات بالایی از حساب‌رسان به‌عنوان حافظان اتکالپذیری صورتهای مالی گزارش شده داشته باشند؛ و • دانش عمیق نسبت به کارکرد حسابرسی نداشته و در موارد گزارشگری متقلبانه، درست یا غلط، تقصیر را به گردن حساب‌رسان می‌دانند.

برای رفع سوءبرداشت و پرکردن شکاف انتظارها، کیفیت حسابرسی و ایجاد اعتماد برای حفظ اعتبار حرفه و موسسه حسابرسی و حفظ مجوز حرفه حسابرسی برای حفاظت از منافع عمومی ضروری است.

رعایت ضوابط و کیفیت حسابرسی، به‌ویژه در زمانی که موسسه حسابرسی، یک راهبرد اطلاع‌رسانی فعال برای ضمانت اجرایی اعمال می‌کند، اهمیت دارد. این مسئله زمانی اتفاق می‌افتد که موسسه حسابرسی به‌طور فعال خدمات اطمینان‌بخشی خود را گسترش می‌دهد و در مورد محصولات آماده ارائه، بدقولی می‌کند تا حدی که به احتمال دامنه حسابرسی و حوزه‌های تضاد منافع را نقض می‌کند.

راهبری اخلاقی - قابل اعتماد بودن

بزرگترین ریسک در حرفه حسابرسی، ریسک اعتبار است. ریسک همیشه به اعتماد مرتبط است و داشتن سطح افزایش یافته اعتماد، اغلب به حسن شهرت تعبیر می‌شود.

اعتماد به حرفه حسابرسی باید از شاغلان در حرفه آغاز شود. **استاندارد بین‌المللی کنترل کیفیت (ISQC)** بر

مسئول پیشگیری و کشف تقلب، کشف اقدامهای غیرقانونی، گزارش این‌که شرکت یک بدهکار قابل اعتماد است یا خیر و چشم‌انداز بازپرداخت وام و گزارش میزان اطمینان وی از صحت اظهارنظر حساب‌رس هست یا خیر.

وجهه عمومی حرفه حسابرسی را می‌توان در صورتی ارتقا داد که اختلاف دیدگاه‌ها به حداقل برسد و شکاف انتظارها پر شود. این هدف را می‌توان با اصلاح ادراک استفاده‌کنندگان و عموم مردم و اطمینان از ثبات کیفیت حسابرسی برای ایجاد اطمینان نسبت به دستاوردهای حسابرسی به‌دست آورد.

در عمل، حساب‌رس همانطور که در اظهارنظر حسابرسی منتشرشده اشاره شده است، به‌دنبال ارائه سطح معقولی از اطمینان‌بخشی در این‌باره است که صورتهای مالی عاری از تحریف بااهمیت هستند.

دوم، بسیاری از شاغلان در حرفه حسابرسی، به‌ویژه آن‌هایی که در موسسات حسابرسی کوچک و متوسط فعالیت دارند، دیدگاه مشتری دارند که استفاده از فرایند بازرسی برای انجام وظایف نظارتی، غیرضروری است و محیطی نامناسب برای حرفه ایجاد می‌کند.

در واقع، بازرسی و نظارت، کیفیت حسابرسی را بهبود می‌بخشد و اعتماد عمومی را افزایش می‌دهد.

سوم، از آنجایی که عموم مردم این تصور نادرست را دارند که یک موسسه حسابرسی، مسئولیت انحصاری و نهایی صورتهای مالی را برعهده دارد. این موسسات بیشتر اوقات قربانی رسواییهای شرکتی هستند که منجر به ورشکستگی برخی از شرکتهای بسیار بزرگ شده است. در واقع، هیئت‌مدیره، مدیریت و ارکان راهبری، مسئولیت صورتهای مالی و سوءمدیریت را برعهده دارند.

نحوه پاسخ‌دهی

اگر تفاوت در دیدگاه‌ها به حداقل برسد و شکاف انتظارها پر شود، می‌توان وجهه عمومی حرفه حسابرسی را ارتقا داد. این مسئله را می‌توان از طریق اصلاح ادراک استفاده‌کنندگان، عموم مردم و اطمینان از ثبات کیفیت حسابرسی برای القای

اعتماد هستند، حرفه حسابرسی تنها با توسعه راهبری اخلاقی و قابلیت اعتماد و شایستگی بالا می‌تواند اعتماد و پایداری خود را افزایش دهد.

توسعه شایستگی

برای اطمینان از رشد مهارتها و دانش حسابرسان، همگام با آخرین استانداردهای حرفه‌ای، شایستگی حسابرسان اهمیت دارد. کنش‌پذیری در توسعه حرفه‌ای مستمر برای کسب اطمینان از این‌که حسابرسان همچنان با تحول صاحبکاران و کسب‌وکارشان همراه هستند، ضرورت دارد.

انجمن حسابداران مالزی به‌عنوان ناظر و توسعه‌دهنده حرفه حسابرسی، متعهد است که از طریق برنامه‌های مختلف آموزش حرفه‌ای مستمر (CPE) و پیروی از رعایت اجباری این برنامه‌ها، شاغلان در حرفه و موسسات حسابرسی را در جریان آخرین استانداردها و رویه‌های حرفه‌ای قرار دهد.

کسب دوباره اعتماد

اعتبار بر پایه درستکاری و حرفه‌ای بودن حسابرسان شکل می‌گیرد. اعتمادی که از بین رفته است، باید دوباره به‌دست آید. هر چند ممکن است سخت باشد، مسئولیت ایجاد تغییر از طریق تصمیم‌گیری و متعهدشدن به انتخاب‌های درست در ایجاد اعتماد در حرفه حسابرسی، برعهده شاغلان در حرفه است.

گزارشهای حسابرسی اتکاپذیر برای عموم مردم، ذینفعان و سهامداران حائز اهمیت است؛ زیرا تصمیمهای قابل اجرا بر این اساس گرفته می‌شوند. پیامدهای از دست دادن اعتماد عمومی به حرفه حسابرسی، فراتر از صنعت حسابرسی است و بر بازار سرمایه، تجارت و اقتصاد تاثیر می‌گذارد. کاهش اعتماد نسبت به حرفه حسابرسی، نه تنها به کاهش اعتماد به موسسه حسابرسی منجر می‌شود، بلکه بر درک عموم مردم و ذینفعان تاثیرگذار خواهد بود، مبنی بر این‌که می‌توان به کسب‌وکار اعتماد کرد که به‌درستی اقدام کرده و پاسخگو بماند.

منبع:

• Kee, P.L.T. 2021, **Trust & Sustainability in the Audit Profession**. <https://mia.org>, Practice Review Annual Report 2019/2020

بزرگترین ریسک در

حرفه حسابرسی

ریسک اعتبار است

ریسک همیشه به

اعتماد مرتبط است

راهبری اخلاقی به‌عنوان اولین عنصر استاندارد تاکید می‌کند، یا موردی که به‌طور اساسی با عنوان "منشور اخلاقی" نامیده می‌شود، که بدون آن سایر عناصر استاندارد قابل دستیابی نیستند.

در چارچوب حرفه حسابرسی، قابل اعتماد بودن به این معنی است که شرکتها باید درستکاری خود را حفظ و از پایبندی به اخلاق حرفه‌ای، قوانین و مقررات و استانداردهای حرفه‌ای مربوط، اطمینان پیدا کنند.

قابل اعتماد بودن و راهبری اخلاقی به‌طور معمول در موقعیتهای تضاد منافع که احتمال می‌رود که راهبری شاغلان در حرفه را به مخاطره بیندازد، مورد آزمون قرار می‌گیرند.

یک مورد این‌که، آن‌ها ممکن است مجبور شوند تماسهای دشواری برقرار کنند که شاید با معیشت آن‌ها در تضاد باشد، تصمیم بگیرند که فرصتهای کاری احتمالی که در آن استقلال حسابرس مطرح است را رد کرده یا حسابرسی با حق الزحمه پایین را بپذیرند و کیفیت حسابرسی را با کاهش رویه‌های حسابرسی، فدا کنند.

نحوه پاسخ‌دهی

از آنجایی که حسابرسان به‌دلیل درستکاری و شایستگی در ارائه اظهارنظر درست و منصفانه در مورد صورتهای مالی مورد